

MEER OP VAKANTIE BIJ GEBREK AAN GROEN

- **Stedelingen compenseren recreatief tekort met extra vakanties.**
- **Effect sterker dan verwacht.**

Mensen die te 'grijs' wonen, lijken dat te compenseren door meer op vakantie te gaan. Dat schrijven onderzoekers van Wageningen, Groningen en het Planbureau voor de Leefomgeving in de online versie van *Landscape and Urban Planning*. De onderzoekers vonden een opmerkelijk duidelijk verband tussen het aantal overnachtingen buiten de deur en de wandelmogelijkheden in de eigen omgeving.

Niet iedereen heeft evenveel mogelijkheden om dichtbij huis groen te wandelen of fietsen. Op het platteland is nu eenmaal meer groen dan in en om de grote steden. Dat zogeheten recreatief tekort kun je met een model (AVANAR) berekenen. Onderzoeker Sjerp de Vries (Alterra, Centrum Landschap) heeft dat gedaan. De grootste tekorten komen voor in de Randstad, waar ruwweg een derde van de Nederlanders woont.

TWINTIG NACHTEN

Interessanter werd het toen De Vries en collega's de gegevens naast het vakantiegedrag van mensen gingen leggen. Dan blijkt er een duidelijke relatie tussen elders overnachten en de grijsheid van de

eigen omgeving. Nederlanders die het meest grijs wonen, gaan jaarlijks gemiddeld 20 procent meer op vakantie dan zij die groen wonen. Een gemiddelde Nederlander is jaarlijks twintig nachten op vakantie.

De Vries is 'verrast' door het effect, dat sterker is dan hij had verwacht. Hij verklaart het effect door compensatiegedrag. Een plausibeler verklaring is er eigenlijk niet. Maar hij houdt nog wel een kleine slag om de arm. 'We weten namelijk niet zeker waar die extra overnachtingen plaats vinden. Als het om stedentripjes gaat, dan kun je dus die conclusie niet trekken.'

NATUURBELEID

De extra overnachtingen kun je volgens de onderzoekers ook interpreteren als een welzijnstekort als gevolg van het wonen in een te grijze omgeving. Over heel Nederland gaat het om twintig miljoen extra overnachtingen, goed voor 500 miljoen euro. De vraag is of zo'n welzijnstekort erg is. De Vries: 'Het is maar hoe je er tegen aan kijkt. Er profiteert natuurlijk altijd iemand van die extra overnachtingen. Voor het milieu is die extra vakantiemobiliteit niet goed.'

Het is volgens De Vries ook maar de vraag of het welzijnstekort volledig wordt gecompenseerd. Niet iedereen zal daar immers de middelen voor hebben. 'En dat kan gevolgen hebben voor hun band met de natuur en het draagvlak voor natuurbeleid.' **RR**



Een gemiddelde Nederlander is per jaar twintig dagen op vakantie.

VISIE <<

17 miljoen klimaatdeskundigen

De klimaatdiscussie is terug in de kranten. Niet alleen de wetenschap, ook het debat zelf ligt onder vuur. Het gaat hierbij om 'denktanks' die twijfel zaaien, de invloed van financiële belangen en de bias van onderzoekers. Op zich is zo'n debat een goed idee, vindt de Wageningse psycholoog Michel Handgraaf, die de communicatie rondom milieuvraagstukken onderzoekt. Maar de kwaliteit kan beter. 'Nu lijkt het soms het commentaar op het Nederlands elftal.'

'Ik vind het op zich goed dat we dit 'metadebat' voeren over bijvoorbeeld externe financiering. Als er aan alle kanten openheid is, kunnen derden goede conclusies trekken. Als je één niveau lager kijkt bij de wetenschappelijke discussie, zie je slechts twee partijen die tegenovergestelde conclusies trekken en vervolgens geloven dat de anderen de boel oplichten. Wetenschappers kunnen zelf ook bijdragen. Door bijvoorbeeld precies te benadrukken waar nog twijfel zit, wordt duidelijk dat we veel *wel* zeker weten. Noem niet alleen de onzekere details, maar schets ook de *big picture*, waar veel minder twijfel over bestaat. De media kunnen hun steentje bijdragen door minder generaliserend en sensationeel te berichten. Door bijvoorbeeld niet alle wetenschappers te veroordelen als twee op de duizend fouten maken. Ook de zucht naar simplificatie is vervelend. Onderzoekers werken niet voor niets zo hard, de wetenschap is ingewikkeld. Als je het altijd in één zin wil vangen, klopt het soms niet meer. Nu lijkt het soms het commentaar op het Nederlands elftal. Iedereen weet het beter, maar weinig mensen weten er echt iets van. Ondertussen moeten we ook niet vergeten dat milieuproblemen voor mensen ontzettend moeilijk zijn. Er komen hierbij drie lastige aspecten bij elkaar. Ten eerste is er vaak een *trade off* tussen nu en later. We weten uit de psychologie en economie dat mensen daarin kortzichtig zijn. Ten tweede gaat het om uitkomsten die voor jezelf zeer positief zijn en een klein beetje negatief voor de hele wereld. Een goed voorbeeld is het bezitten van een enorme *Hummer*. Ten slotte is er de onzekerheid. Mensen kunnen zeer slecht omgaan met onzekerheid. Daarom werkt het zaaien van twijfel zo verlamdend.' **RR**

STELLING

'A request can easily be refused in Dutch culture by saying "I don't know".'

Mazhar Ali, 5 march.